

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان تهران

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح درس پایه

همکار محترم .....

از آنجایی که فرآیند یاددهی- یادگیری پروسه ای است که رسیدن به اهداف آن بدون برنامه ریزی امکان پذیر نیست، لذا تدوین طرح درس در آغاز فرآیند آموزش (به عنوان نقشه و راهنمای تدریس برای مدرسین و دانشجویان)، ضروری بوده و به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت آموزشی مدرسین مطرح می باشد. لذا خواهشمند است مدرسین محترم در تکمیل طرح درس نهایت دقت را مبذول فرمایند.

مشخصات درس و مدرس

- عنوان درس : بهداشت مادر و کودک و باروری (بهداشت ۴)
- نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر رفعت بخت، دکتر سودابه آقابابایی
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: دکتر بخت
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر منصوره رفائی
- نوع و میزان واحد به تفکیک: نظری ۲ واحد، عملی ..... واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: کارشناسی مامایی
- زمان درس: نیمسال دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲، یکشنبه‌ها ساعت ۱۸-۱۶
- مکان آموزش: دانشکده پرستاری و مامایی، کلاس ۳

ردیف	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری ^۱	حیطه یادگیری ^۲	روش تدریس ^۳	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی ^۴
۱	بهداشت باروری، مروری بر PHC و MCH و نقش ماما در آن، MDG، شاخص‌های جمعیتی و بهداشتی	دانشجو بتواند پس از اتمام درس: ۱. PHC را تعریف کند. ۲. اصول PHC را ذکر نماید. ۳. سه حوزه اصلی PHC را نام برده توضیح مختصری دهد. ۴. اجزاء PHC را بیان نماید. ۵. بهداشت مادر و کودک را تعریف کند. ۶. زیر مجموعه‌های بهداشت مادر و کودک را نام ببرد. ۷. اهمیت بهداشت مادر و کودک را بیان نماید. ۸. سلامت (بهداشت) باروری را تعریف کند. ۹. MDG را بطور مختصر شرح دهد. ۱۰. اهداف MDG را نام ببرد. ۱۱. شاخصهای بهداشتی ذکر شده در کلاس را تعریف و محاسبه نماید.	حیطه شناختی	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم
۲	بهداشت دوران بلوغ، مشاوره قبل از ازدواج و ازدواج	دانشجو بتواند پس از اتمام درس: ۱- ابعاد مختلف بلوغ را نام برده و علایم هر کدام را لیست نماید. ۲. اهمیت بهداشت بلوغ را توضیح دهد. ۳. تغییر فیزیکی بلوغ را توضیح دهد (بترتیب). ۴. موارد غیرطبیعی بلوغ را بیان نماید. ۵. زمان دادن اطلاعات به	حیطه شناختی	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم

^۱ بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه‌گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه cognition از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و.... در حیطه Attitude از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و.... و در حیطه Psychomotor از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و.... استفاده می‌شود.

^۲ با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح cognition, attitude, psychomotor مشخص می‌شود.

^۳ روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، PBL و.... انتخاب شود

^۴ در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (MCQ یا تشریحی) و....

					<p>دختران نوجوان را توضیح دهد.</p> <p>۶. مواد معدنی، ویتامین‌ها مهم دوران بلوغ را نام برده توضیح مختصری دهد (میزان شیر و لبنیات..).</p> <p>۷. آزمایشات قبل از ازدواج را نام ببرد.</p> <p>۸. روند الگوریتم کشوری مراحل انجام تالاسمی را بیان نماید</p> <p>۹. مقدار غیر طبیعی Hb A2 را ذکر نماید.</p> <p>۱۰. مقادیر غیر طبیعی MCV و MCH را بیان کند.</p> <p>۱۱. کلاس‌های قبل از ازدواج را نام برده و توضیح مختصری دهد.</p>	
<p>پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم</p>	<p>کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد</p>	<p>۲ ساعت</p>	<p>سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ</p>	<p>حیطه شناختی</p>	<p>دانشجو پس از اتمام درس:</p> <p>۱. آزمایشات مشاوره قبل از بارداری را نام برده مقادیر طبیعی و غیرطبیعی آن را نیز ذکر نماید.</p> <p>۲. توصیه‌های تغذیه‌ای برای زنانی که BMI غیرطبیعی دارند تا به مقدار طبیعی را برسند را بیان نماید.</p> <p>۳. مقادیر طبیعی و غیرطبیعی HbA1c را ذکر نماید.</p> <p>۴. مقدار هدف HbA1c برای زنان باردار در مراقبت‌های پیش از بارداری را ذکر نماید.</p> <p>۵. برنامه پاپ اسمیر ایران و ذکر شده در کلاس را بیان نماید.</p> <p>۶. تاریخ احتمالی زمان زایمان را با استفاده از قانون نگل تعیین نماید.</p> <p>۷. علائم خطر بارداری را ذکر نماید.</p> <p>۸. تعداد ویزیت‌های مادر باردار در برنامه مادری ایمن را ذکر نماید.</p> <p>۹. آزمایشات اولین ویزیت و حدود ۲۸ هفتگی پره‌ناتال را نام ببرد.</p> <p>۱۰- اقدامات لازم در موارد Rh</p>	<p>۳</p> <p>مروری بر مشاوره قبل از بارداری، مروری بر بهداشت و مراقبت‌های زن باردار</p>

					<p>منفی بودن مادر باردار را شرح دهد.</p> <p>۱۱. واکسیناسیون در بارداری را توضیح دهد.</p> <p>۱۲. توضیح دهد در صورتی که مادر باردار HBSAg مثبت باشد چه اقدامی باید انجام شود.</p> <p>۱۳. نحوه تجویز مکمل‌ها در بارداری را توضیح دهد (زمان شروع، مقدار، زمان پایان).</p> <p>۱۴. تعداد و زمان سونوگرافی در بارداری را ذکر نماید.</p> <p>۱۵. موارد طبیعی و غیرطبیعی آزمایشات ذکر شده (همچنین در کلاس) را بیان نماید.</p>		
پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	۲ ساعت	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حیطه شناختی	<p>دانشجو پس از اتمام درس:</p> <p>۱. درمان آنمی در بارداری را توضیح دهد.</p> <p>۲. نحوه اندازه‌گیری علائم حیاتی و مقادیر طبیعی و غیرطبیعی آن را ذکر نماید.</p> <p>۳. دستورالعمل غربالگری و تشخیص دیابت بارداری و توصیه‌های بارداری و پس از زایمان مربوطه را شرح دهد.</p> <p>۴. تقسیم‌بندی افراد حامله بر اساس BMI را بیان نماید.</p> <p>۵. مقادیر افزایش وزن توصیه شده در حاملگی برای هر گروه BMI را بیان نماید.</p> <p>۶. محاسبه افزایش وزن احتمالی در مادران بارداری که دیر مراجعه نموده‌اند را ذکر نماید.</p> <p>۷. مقادیر افزایش وزن توصیه شده در حاملگی برای نوجوانان با توجه به BMI را بیان نماید.</p> <p>۸. میزان افزایش وزن در بارداری در زنان باردار نوجوان نسبت به بالای ۱۹ سال در یک گروه وضعیت تغذیه ای را بیان نماید.</p> <p>۹. انرژی مورد نیاز مادران باردار در سه ماهه اول و دوم و سوم</p>	۴	ادامه مروری بر بهداشت و تغذیه و مراقبت‌های زن باردار

					<p>بارداری را بیان نماید.</p> <p>۱۰. مقادیر توصیه شده ویتامین D، کلسیم، اسید فولیک، آهن و ید در کودکان و نوجوانان و بزرگسالان و حاملگی ذکر نماید.</p> <p>۱۱. عوارض افزایش و کاهش مواد مغذی در حاملگی را بیان نماید.</p> <p>۱۲. از نظر وزنی و تغذیه‌ای موارد پرخطر را ذکر نماید.</p> <p>۱۳. توصیه‌های تغذیه‌ای را به مادر حامله آموزش دهد.</p> <p>۱۴. چگونگی انجام ورزش Kegel را توضیح دهد.</p>		
پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	۲ ساعت	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حیطه شناختی	<p>دانشجو پس از اتمام درس:</p> <p>۱. در مراحل زایمان تکرار کنترل علائم حیاتی و FHR و کار مثانه را ذکر کند.</p> <p>۲. شدت انقباضات را تعریف کند و تقسیم‌بندی آن را بیان نماید.</p> <p>۳. مواد خوراکی، مایعات داخل وریدی در لیبر را شرح دهد.</p> <p>۴. سرعت اکسیژن در لیبر را بیان نماید.</p> <p>۵. ترتیب شستشوی پرینه و ... قبل از زایمان واژینال را ذکر نماید.</p> <p>۶. Orthostatic Hypotension پس از زایمان را شرح دهد و توجهات مربوطه را جهت پیشگیری از آن را بیان نماید.</p> <p>۷. توجه از مادر بلافاصله بعد از زایمان را شرح دهد.</p> <p>۸. تعریف خونریزی Excessive پس از زایمان را بیان نماید (منابع maternity nursing و بوکلت)</p> <p>۹. Homans'sign نقش آن در تشخیص DVT را توضیح دهد.</p> <p>۱۰. توصیه‌های مربوط به</p>	بهداشت حین زایمان و پس از زایمان و شیردهی و بهداشت جنسی زنان	۵

					<p>مراقبت از فرج پس از زایمان را بیان نماید.</p> <p>۱۱. علائم خطر پس از زایمان را ذکر نماید.</p> <p>۱۲. post partum blues را بطور مختصر شرح دهد.</p> <p>۱۳. غربالگری سلامت روان در پس از زایمان را توضیح دهد (نام پرسشنامه مورد استفاده، تعداد سوالات، تعداد گزینه‌های سوالات و نحوه امتیازبندی آنها).</p> <p>۱۴. توصیه‌های مربوط به بهداشت جنسی در حاملگی و پس از زایمان را بیان نماید.</p>			
۶	بهداشت گروه‌های آسیب‌پذیر، تنظیم خانواده	دانشجو پس از اتمام درس:	<p>۱. گروه‌های آسیب‌پذیر را تعریف کند.</p> <p>۲. گروه‌های آسیب‌پذیر را نام ببرد (یونسکو و آسیب‌پذیر اجتماعی).</p> <p>۳. عواملی که در آسیب‌پذیری اجتماعی نقش دارند را ذکر نماید.</p> <p>۴. سالمندی و فرد سالمند را تعریف کند.</p> <p>۵. تقسیم‌بندی زمانی سالمندی WHO را ذکر نماید.</p> <p>۶. چگونگی تجویز مکمل‌ها در سالمندی را ذکر نماید.</p> <p>۷. تنظیم خانواده را تعریف کند.</p> <p>۸. تقسیم‌بندی روش‌های پیشگیری از بارداری را بیان نماید.</p>	حیطه شناختی	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم
۷	IUD	دانشجو پس از اتمام درس:	<p>۱. انواع IUD ها را نام برده توضیح مختصری دهد.</p> <p>۲. میزان شکست IUD نوع T cu 380 A را ذکر نماید.</p> <p>۳. افراد مناسب برای استفاده از IUD را بیان کند.</p> <p>۴. مکانیسم اثر IUD ها را بیان نماید.</p> <p>۵. ممنوعیت استفاده از IUD را ذکر نماید.</p>	حیطه شناختی	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم

					<p>۶. چگونگی کارگذاری IUD نوع T cu 380 A را توضیح دهد.</p> <p>۷. عوارض IUD ها را بیان نماید.</p> <p>۸. راهکارهای رفع یا کاهش آن را بیان نماید.</p> <p>۹. چگونگی مراجعه برای کنترل IUD را بیان کند.</p> <p>۱۰. زمان شروع اثر IUD را بیان نماید.</p> <p>۱۱. به سوالات استفاده کنندگان از انواع روشهای تنظیم خانواده پاسخ مناسب را ارائه نماید.</p>		
پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	۲ ساعت	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حیطه شناختی	<p>دانشجو پس از اتمام درس:</p> <p>۱. انواع روشهای سدکننده ضدبارداری و پرهیز دوره ای و EC را نام ببرد.</p> <p>۲. میزان شکست استفاده از کاندوم و پرهیز دوره ای و TL و وازکتومی را ذکر نماید .</p> <p>۳. چگونگی استفاده از انواع روشهای سدکننده ضدبارداری و پرهیز دوره ای و EC را توضیح دهد.</p> <p>۴. مزیت روشهای ضدبارداری سدکننده را بیان کند.</p> <p>۵. مکانیسم اثر روش EC لوونورژسترل را بیان نماید .</p> <p>۶. عوارض و مزایای انواع روشهای تنظیم خانواده را نام ببرد.</p> <p>۷. در صورت بروز عوارض انواع روشهای تنظیم خانواده اقدام مناسب را توضیح دهد.</p> <p>۸. شرایط اخذ تصمیم برای انجام روشهای دائمی را بیان نماید.</p> <p>۹. انواع روشهای TL را ذکر نموده توضیح مختصری دهد.</p> <p>۱۰. تکنیکهای رایج TL را ذکر نموده توضیح مختصری دهد.</p> <p>۱۱. زمان و شرایط بکارگیری وازکتومی به عنوان روش جلوگیری را بیان نماید.</p> <p>۱۲. میزان برگشت باروری در TL</p>	روشهای سدکننده، پرهیز دوره ای... و دائمی	۸

					و واژگتومی و عوامل موثر بر آنها را بیان کند.		
پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	۲ ساعت	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حیطه شناختی	دانشجو پس از اتمام درس: ۱. انواع روشهای هورمونی ضدبارداری را نام ببرد. ۲. میزان شکست استفاده از روشهای هورمونی ضدبارداری خوراکی را ذکر نماید. ۳. چگونگی استفاده از انواع روشهای روشهای هورمونی ضدبارداری خوراکی را توضیح دهد. ۴. مزیت روشهای روشهای هورمونی ضدبارداری خوراکی را بیان کند. ۵. مکانیسم اثر روشهای هورمونی ضدبارداری خوراکی را بیان نماید. ۶. عوارض و مزایای انواع روشهای هورمونی ضدبارداری خوراکی را نام ببرد. ۷. در صورت بروز عوارض انواع روشهای تنظیم خانواده اقدام مناسب را توضیح دهد.	۹	روش های هورمونی پیشگیری از بارداری خوراکی
پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	۲ ساعت	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حیطه شناختی	دانشجو پس از اتمام درس: ۱. انواع روشهای هورمونی ضدبارداری غیر خوراکی را نام ببرد. ۲. میزان شکست استفاده از نورپلنت را ذکر نماید. ۳. چگونگی استفاده از نورپلنت را توضیح دهد. ۴. مزیت نورپلنت را بیان کند. ۵. مکانیسم اثر نورپلنت را بیان نماید. ۶. عوارض نورپلنت را نام ببرد. ۷. میزان شکست استفاده از نورپلنت را ذکر نماید. ۸. چگونگی استفاده از آمپول پیشگیری از بارداری را توضیح دهد.	۱۰	روش های هورمونی پیشگیری از بارداری غیر خوراکی

					<p>۹. مکانیسم اثر آمپول پیشگیری از بارداری را بیان کند.</p> <p>۱۱. مزیت آمپول پیشگیری از بارداری را بیان کند.</p> <p>۱۲. عوارض آمپول پیشگیری از بارداری را نام ببرد.</p> <p>۱۳. میزان شکست استفاده از آمپول پیشگیری از بارداری را ذکر نماید</p>		
پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد	۲ ساعت	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حیطه شناختی	<p>دانشجو پس از اتمام درس:</p> <p>۱. اصول رشد و تکامل کودک را شرح دهد.</p> <p>۲. عوامل ارثی مؤثر بر رشد و تکامل را شرح دهد.</p> <p>۳. عوامل محیطی مؤثر مؤثر بر رشد و تکامل کودک را شرح دهد.</p> <p>۴. رشد و تکامل کودک را توضیح دهد.</p> <p>۵. تغییرات مربوط به رشد و تکامل کودکان را ارزیابی کنند</p> <p>۶. منحنی رشد را تفسیر کند.</p> <p>۷. اختلال در رشد و تکامل را تشخیص دهد.</p> <p>۸. درباره نوسانات منحنی رشد قضاوت نمایند.</p>	<p>۱۱</p> <p>رشد و تکامل پایش رشد و تفسیر منحنی رشد تشخیص اختلال در رشد و تکامل و اقدامات الزامی</p>	
پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد	۲ ساعت	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	حیطه شناختی	<p>دانشجو پس از اتمام درس:</p> <p>۱. مانا در اسهال و کم آبی شیرخوار را توضیح دهد.</p> <p>۲. مانا در افت قند خون شیرخوار را توضیح دهد.</p> <p>۳. مانا در سرفه و تنفس مشکل شیرخوار را توضیح دهد.</p> <p>۴. آموزش و نحوه ارجاع شیرخوار را شرح دهد.</p> <p>۵. نحوه انجام معاینات دوره ای نوزاد و کودک را شرح دهند</p> <p>۶. بهداشت دستگاه گوارش نوزاد را شرح دهد (دندان درآوردن- اسهال- استفراغ و یبوست)</p> <p>۷، ۳. بهداشت دستگاه تنفس نوزاد را شرح دهد. (سرفه- آبریزش-</p>	<p>۱۲</p> <p>پایش رشد و تفسیر منحنی رشد مراقبت ادغام یافته از ناخوشی های اطفال مراقبت های ادغام یافته کودک سالم</p>	

					سرماخوردگی و ....)		
۱۳	شیردهی	دانشجو پس از اتمام درس: ۱. اصول تغذیه شیرخواران را توضیح دهد. ۲. مزایا و معایب تغذیه با شیر مادر و سایر شیرها را با یکدیگر مقایسه کنند. ۳. مشکلات مربوط به شیرخوار در رابطه با تغذیه با شیرمادر توضیح دهد. ۴. مشکلات مربوط به مادر در رابطه با شیردهی شرح دهد.	حیطه شناختی	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم
۱۴	تغذیه تکمیلی بهداشت سنین قبل از مدرسه و مدرسه	دانشجو پس از اتمام درس: ۱. نحوه استفاده از تغذیه تکمیلی را شرح دهند. ۲. اصول تغذیه تکمیلی را شرح دهد.	حیطه شناختی	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم
۱۵	واکسیناسیون	دانشجو پس از اتمام درس: ۱. نحوه انجام واکسیناسیون در مورد بیماری مهم کودکان را توضیح دهد. ۲. عوارض و مکانیسم اثر واکسن های مربوطه را تشریح کند. ۳. علائم و عوارض بیماریهای مربوطه را تشریح کند. ۴. برنامه واکسیناسیون کشوری کودکان را شرح دهد. ۵. مراقبتهای بعد از واکسیناسیون را شرح دهد. ۶. برنامه واکسیناسیون کشوری مادران را شرح دهد.	حیطه شناختی	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم
۱۶	غربالگری پس از تولد	دانشجو پس از اتمام درس: ۱. غربالگری نوزادان از نظر هیپوتیروئیدی را توضیح دهد. ۲. غربالگری نوزادان از نظر فنیل کتونوری را توضیح دهد.	حیطه شناختی	سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۲ ساعت	کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، وایت برد	پرسش و پاسخ کلاسی، آزمون پایان ترم
۱۷	پاسخ به سوالات فراگیران و رفع اشکال	-----	حیطه شناختی	توضیحی (رفع اشکال) پرسش و پاسخ	۲ ساعت	کامپیوتر، کتاب، کاغذ و قلم،	پرسش و پاسخ

شیوه نمره دهی

نوع ارزشیابی	تاریخ	ابزار ارزشیابی ^۵	میزان امتیاز از کل
حضور فعال در کلاس	در طی ترم	حضور در کلاس، میزان مشارکت در بحث ها	۱ نمره = ۵ درصد کل از امتیاز
پرسش و پاسخ	در ابتدای هر جلسه	سوالات شفاهی بصورت توضیحی	۱ نمره = ۵ درصد کل از امتیاز
امتحان میان ترم	—	—	
امتحان پایان ترم	۴۰۳/۰۴/۰۶	سوالات توضیحی، کوتاه پاسخ و چند گزینه ای	۱۸ نمره = ۹۰٪ کل امتیاز
سایر موارد			
مجموع			۲۰ نمره = ۱۰۰ درصد امتیاز

منابع درسی:

- بارداری و زایمان ویلیامز (آخرین چاپ)
- مراقبت‌های ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات خارج بیمارستانی) ویژه ماما و پزشک عمومی، تجدید نظر هشتم، ۱۴۰۱
- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر بهبود تغذیه، جامعه راهنمای جامع تغذیه مادران باردار و شیرده، چاپ دوم، زمستان ۱۳۹۲
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، مرکز مدیریت بیماریهای واگیر. برنامه و راهنمای ایمن سازی مصوب کمیته کشوری ایمن سازی ۱۳۹۲.
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، معاونت سلامت. دستورالعمل جامع برنامه کشوری پیشگیری از بروز بتا تالاسمی ماژور، تجدید نظر چهارم ۱۳۹۳
- دکتر حسین حاتمی و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی.
- بیماریهای زنان برک و نواک (آخرین چاپ)
- بیماری های نوزادان نلسون (آخرین چاپ)
- کتاب احیاء نوزاد (وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی)
- طب کودکان نلسون (آخرین چاپ)
- مجموعه آموزشی ترویج تغذیه با شیر مادر، انجمن علمی ترویج تغذیه با شیر مادر، [با همکاری] یونیسف، ۱۴۰۰

^۵ ابزار ارزشیابی می‌تواند مواردی مانند آزمون تشریحی، سوالات کوتاه پاسخ، سوالات کامل کردنی، MCQs، پروژه، آسکی و... باشد.

مراقبت کانگرویی، لودینگتن هو، اس، گلانت، اس کی، آخرین چاپ
مراقبت آغوشی (کانگرویی)، راهنمای مراقبت از نوزادان نارس ویژه والدین، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت

5 - Nichols Francine H. child birth Education. "Practice, Research and Theory, OSA: W.B. saunders
(last edition)